

D 14/96

Kommerskollegium (KK) upphävde genom beslut den 9 september 1994 A-sons godkännande som revisor. Av beslutet framgår bl.a. att ett av A-son ägt aktiebolag skönstaxerats vid 1991 års taxering samt senare sökts i likvidation av PRV p.g.a. uteblivna räkenskapshandlingar. Vidare framgår att A-son själv skönstaxerats vid 1991, 1992 och 1993 års taxeringar. I motiveringen till beslutet anför KK följande. **"För att en revisor skall vara lämplig att driva revisionsverksamhet krävs att revisorn åtnjuter förtroende från såväl uppdragsgivare som myndigheter. Förtroendet för revisorn rubbas om han själv i sin yrkesutövning eller privat inte följer gällande regler och bestämmelser. Kollegiets bedömning är att A-sons underlåtelser att följa gällande bestämmelser är av det slag att det finns befogad anledning att betvivla hans förmåga att fullgöra sina plikter som revisor."** Sammanfattningsvis fann KK att A-son inte uppfyllde det krav på lämplighet som enligt 15 § första stycket 6 förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer är en förutsättning för godkännande.

Efter överklagande av A-son fastställde Kammarrätten genom dom den 22 mars 1996 KK:s beslut. A-son har överklagat Kammarrättens dom till Regeringsrätten som ännu inte har fattat beslut i frågan om prövningstillstånd.

Den 14 mars 1996 inkom Skattemyndigheten i X län (SKM) med en underrättelse till Revisorsnämnden (RN) avseende A-son. Av bifogade handlingar framgår bl.a. följande. Vid taxeringsrevision hos ett av A-sons klientbolag (i det följande benämnt bolaget) avseende räkenskapsåret 1994 har det framkommit brister i bokföringen samt redovisningen av mervärdesskatt. Bolagets löpande bokföring har endast bestått av delägarnas noteringar i en kassabok där in- och utbetalningar samt in- och utgående mervärdesskatt antecknats. Kontering och bokföring av verifikationer har skett ungefär fem gånger per år. Vidare framgår att bolaget inte har haft något kassakonto utan bokfört alla kontanta transaktioner via ett avräkningskonto. Vid redovisningen av mervärdesskatt har bolaget använt sig av den s.k. bokslutsmetoden trots att omsättningen överstigit 20 basbelopp och bolaget varit registrerat för redovisning av mervärdesskatt enligt den s.k. faktureringsmetoden. De mervärdesskattedeclarationer som lämnats under räkenskapsåret har inte i något fall överensstämt med huvudboken. Vid räkenskapsårets utgång har bolaget underlåtit att i mervärdesskatteredovisningen beakta mervärdesskatt på kundfordringar och leverantörsskulder. A-son har i revisionsberättelsen för det aktuella räkenskapsåret endast anmärkt på att bolaget förbrukat mer än hälften av aktiekapitalet.

Av handlingarna från SKM framgår vidare att A-son skönstaxerats vid 1994 och 1995 års taxeringar samt att han saknar F-skattesedel.

A-son har förelagts att yttra sig i ärendet och att till RN sända in samtliga arbetspapper över utförd revision i bolaget. I sak har A-son inte haft några invändningar mot vad SKM anfört beträffande brister i bolagets bokföring och redovisning av mervärdesskatt. A-son har sänt in sina revisionsanteckningar beträffande bolaget. Dessa anteckningar uppgår till en halv A4-sida maskinskriven text. A-son har vidare anmanats att dels kommentera SKMs uppgifter att han skönstaxerats vid 1994 och 1995 års taxeringar samt uppge när han senast deklarerade, dels lämna upplysning om hans klienter känt till att han saknat F-skattesedel. A-son har inte besvarat dessa frågor men anfört att deklARATIONERNA kommer att upprättas under våren.

RN gör följande bedömning.

Som framgått ovan har KK upphävt A-sons godkännande som revisor. Beslutet har ännu inte vunnit laga kraft. Sedan KK fattade sitt beslut har det framkommit nya omständigheter som visar att A-sons lämplighet som revisor starkt kan ifrågasättas. Dessa omständigheter utgörs dels av anmärkningar beträffande ett utfört revisionsuppdrag, dels av det förhållandet att A-son blivit föremål för skönstaxering vid 1994 och 1995 års taxeringar.

Enligt 48 § Kommerskollegiets revisorsföreskrifter (KFS 1986:8) skall det av granskningsanteckningar framgå vad som granskats, hur granskningen utförts, vilken omfattning granskningen haft, vilka iakttagelser och bedömningar som gjorts och vilka slutsatser som dragits samt vilka åtgärder som vidtagits.

Av utredningen i ärendet framgår att A-son inte dokumenterat sitt granskningsuppdrag på föreskrivet sätt. RN ser allvarligt på detta förhållande eftersom underlåtelse att upprätta erforderlig dokumentation kan omöjliggöra en bedömning i efterhand av revisorns granskningsinsatser. Avsaknaden av dokumentation utgör normalt en indikation på att revisorn i fråga inte har utfört någon egen granskning. Att så är fallet i detta ärende stöds också av de uppgifter A-son själv lämnat. De brister SKM påtalat vad gäller bolagets bokföring och redovisningen av mervärdesskatt är allvarliga och borde ha upptäckts av A-son. De är dessutom av sådan art att A-son borde ha anmärkt på dem i sin revisionsberättelse. Mot bakgrund av det anförda anser RN att A-son vid fullgörandet av sitt revisionsuppdrag brutit mot god revisions sed. Detta framstår som särskilt allvarligt med hänsyn till att det rör sig om ett likvidationspliktigt bolag.

Förutom att A-son vid fullgörandet av det i ärendet aktuella revisionsuppdraget har brutit mot god revisions sed har han vid 1994 och 1995 års taxeringar skönstaxerats. Sammantaget innebär dessa förhållanden att det föreligger grund för att upphäva A-sons godkännande som revisor. Detta gäller oavsett vad som enligt KK:s beslut av den 9 september 1994 har befunnits ligga A-son till last. Den fråga som därmed uppkommer är om det förhållandet att A-sons godkännande upphävts av KK, vilket ännu inte vunnit laga kraft, utgör hinder för RN att på nytt ta upp frågan om upphävande av A-sons godkännande som revisor till prövning.

Enligt tidigare gällande lagstiftning på området saknade KK möjlighet att förordna att beslut skulle gälla omedelbart. Detta innebar att ett beslut om upphävande av auktorisation eller godkännande inte kunde verkställas innan det vunnit laga kraft. Följden blev att en revisor genom att överklaga beslutet till högre instans kunde skjuta upp den tidpunkt vid vilken han i praktiken blev förhindrad att utöva revisorsyrket. Detta förhållande uppfattades som en brist i systemet och i samband med införandet av den nya revisorslagstiftningen erhöll RN en möjlighet att i samband med ett upphävande förordna om omedelbar verkställighet av beslutet (prop. 1994/95:152 s. 66).

De brister och försumligheter som ligger A-son till last och som är föremål för prövning i detta ärende är sammantaget av sådan art att de bör föranleda ett upphävande av hans godkännande som revisor. Om inte KK:s beslut från september 1994 förelegat hade RN varit oförhindrad att upphäva godkännandet med omedelbar verkan. Enligt RN:s mening kan inte enbart det förhållandet att det föreligger ett beslut om upphävande av A-sons godkännande förhindra ett nytt beslut med samma innebörd under förutsättning att detta nya beslut grundar sig på andra omständigheter än de som var föremål för prövning i det tidigare ärendet. I annat fall blir effekten att RN inte kan ingripa mot en revisor som visar sig uppenbart olämplig för yrket om revisorn redan fått sin auktorisation eller sitt godkännande upphävt men detta beslut av någon anledning inte vunnit laga kraft. En sådan ordning strider enligt RN:s mening mot lagstiftningens grunder. För att upprätthålla förtroendet och respekten för såväl de kvalificerade revisorerna själva som den tillsyn som sker av dem genom RN:s försorg är det nödvändigt att uppenbart olämpliga yrkesutövare omgående förhindras att fortsätta sin verksamhet.

Sammanfattningsvis finner RN att det föreligger grund för att upphäva A-sons godkännande som revisor. RN upphäver därför med stöd av 23 § lagen (1995:528) om

revisorer A-sons godkännande som revisor. Med stöd av 25 § samma lag förordnar nämnden att beslutet skall gälla omedelbart.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura Sandström, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus, föredragande.